

Çılgın Babam • Zeynep Cemali

Çocuk Kitaplar • Öyküler • 176 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6, 7
ZAMAN ve MEKÂN • BİREY ve TOPLUM • İLETİŞİM • DUYGULAR
aile • İstanbul • baba-kız • arkadaşlık • büyümek • Kapalıçarşı • yolculuk •
Kadıköy • kardeşlik • çocukluk • bisiklet

Çocuk edebiyatımızın sevilen yazarı **Zeynep Cemali**, İstanbul, Kadıköy’de geçen birbirinden ilginç çocukluk anılarını aktarıyor. Yazarın tarih sırasıyla kaleme aldığı 19 öykü, her çocuğun hayranlıkla bağlanacağı, sürprizlerle dolu, sıradışı baba karakteri, usta öykücü Cemali’nin tüm yaşamını biçimlemiş. Her yaştan okura seslenen kitap, Bulgarca’ya da çevrildi.

Kapalıçarşı’nın kalabalığında babasıyla ıslığıma gel oyununu oynarken Zeynep henüz altı yaşındaydı. On yaşında artist olmaya karar verdi ve babasının film şirketinin Beyoğlu’ndaki ofisinde çalışmaya başladı. On bir yaşında, babasıyla birlikte yazlık sinema işletiyordu. Babasının Anadolu gezilerine eşlik etmeye başladığında, on iki yaşındaydı. Baba kız sıkı dosttular!..

TARTIŞMA KONULARI...

1. Baba-kız ilişkisine dayanarak Zeynep’in babasının nasıl bir biri olduğunu söylersiniz? Kapalıçarşı’daki dükkânda ne iş yapıyor? Kardeşi doğduktan sonra Zeynep’in kıskançlığı için ne çözüm üretiyor?
2. “Küçük Patroniçe” öyküsünde baba, “Su ve sabunun arındıracağı hiçbir şeyden korkma,” sözünü kızına ne anlatmak istiyor?
3. Zeynep, babasıyla oynadıkları “Islığıma Gel Oyunu”nda başarılı oldu mu? Bu oyunun Zeynep’in kardeşi Gül’le ne ilgisi var?
4. Annesi, eşinin Zeynep’e hiç kızmamasını neye bağlıyor? Ailenizin size aldığı yepyeni ve değerli bir armağanı kaybetmeniz ailenizin tavrı ne olurdu?
5. Yazarın çocukluğunun geçtiği İstanbul, hangi yönlerden bugünkü İstanbul’dan farklı? O zamanlarda ev düzeni, mahalle yaşamı, komşuluk ilişkileri, yaşam olanakları nasılmış?
6. Babası neden Kapalıçarşı’daki dükkânı ve sarraflığı bırakmaya karar veriyor? Dükkâna gelen adam bir ayyaş ya da üçkâğıtçı olamaz mı?
7. Zeynep’in büyük siyah bisiklete binme macerası nasıl sonuçlanıyor? Siz bisiklete binmeyi nasıl ve ne zaman öğrendiniz?
8. Zeynep’e artist olma aklını kim veriyor? Babasının bu fikre karşı tavrı ne oluyor; karşı çıkıyor ya da kızının hayalini destekliyor mu?
9. Yazlık sinema nasıl bir yer? Sınıfta yazlık sinemaya gidenler var mı? Babası yazlık sinema işleten bir çocuğun avantajları nelerdir? Sizce yazlık sinema işletmenin zorlukları ya da riskleri var mıdır?
10. Zeynep’in babası Kemal Bey’in otel işinde kendisini kandıran arkadaşı Tarık’tan şikâyetçi olmamasını neye bağlamak gerek? Kemal Bey’in bu tavrı, Bursa’daki Canip Dede’yle olan arkadaşlığıyla ne bakımdan benzeşiyor?
11. Çocukluk anılarını okuduğumuz Zeynep nasıl biri; yaşadıklarından yansıyan kişilik özellikleri ne?
12. Bütün öyküler düşünüldüğünde, babası Kemal Bey’in Zeynep’in davranışlarına verdiği sıradışı tepkilerden hangisi en çok dikkatinizi çekti? Neden?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Araştırma:** Zeynep’lerin dükkânının bulunduğu Kapalıçarşı’yı araştırın. Ne zaman kurulmuş, özelliği ne; dünyada benzeri var mı? İçinde ne tür dükkânlar bulunuyor; bugün nasıl bir işlevi var? Bunlar ve benzeri soruların yanıtlarını araştırın, görsellerle birlikte sınıfça irdeleyin. Kapalıçarşı’ya gitmiş olanların izlenimlerini anlatmalarını sağlayın.
- **Mektup:** Herkes, 2009 yılında yaşama veda eden yazar Zeynep Cemali’ye söylemek ya da sormak istediklerini içeren bir mektup yazsın. Yazılar “Zeynep Cemali’ye Açılmamış Mektuplar” köşesinde, okuldakilerin de okuyabileceği bir şekilde sergilensin. En dikkat çeken 3 mektup okul gazetesinde yayımlansın.
- **Oyun:** Zeynep’in babasıyla oynadığı “Islığıma Gel Oyunu”nu okul bahçesinde oynayın. Küçük bir eşyayı bahçede bir yere saklayın; arkadaşları izlerken öğrencilerden biri (yönlendirici), diğerini (avcı) saklanan eşyayı bulması için ıslıkla yönlendirsin. Oyun, zaman elverdiğince farklı öğrencilerle yinelenir.
- **Sergi:** Öğrenciler ikili gruplar halinde çalışarak İstanbul’un değişik semtlerinden “Aklımdaki İstanbul” sergisini oluştursunlar. Her grup, küçük kâğıtlara İstanbul’un seçtikleri bir semtini anlatan çizimler yapsın ve bu kâğıtları yüksekçe bir yerden sarkıtılan iplerin ucuna yerleştirsın. İzleyiciler, yukardan sarkan resim/desenlerin altında dolaşarak İstanbul’un değişik semtlerinde hayali bir gezi yapsınlar.
- **Gezi:** Kemal Bey’in yaptığı hediyelik eşya satışı işinde olsanız, tezgâhınıza koymak ve satmak üzere Anadolu’nun hangi yöresi ya da kentinden neler alırdınız? Sınıfça Anadolu’da hayali bir yolculuk yapın ve hayali eşyalar olarak bir tezgâh oluşturun. Örnek: Diyarbakır’dan bakır ibrikler, Bünyan’dan halılar, Kütahya’dan çiniler, Afyon’dan lületaş pipolar vb. Bu hayali gezi sayesinde Anadolu’nun değerlerinin farkına varın.
- **Müzik:** Sizce bu kitap bir müzik eşliğinde okunacak olsa ona en uygun müzik ne olurdu? 3 kişilik gruplara ayrılıp bu sorunun yanıtını bulmaya çalışın. Uygun olduğunu düşündükleri müziği internetten bulsunlar; açıklamalarıyla birlikte diğerlerine dinletsinler. Bakalım, sınıf hangi önerilerde birleşecek?
- **Canlandırma:** Arkadaşı Tarık’ın, Kemal Bey’i aldattığı ortaya çıktığında Zeynep’in, babası ve annesinin, büyük ve küçük amcaların, anneannenin ve Gül’ün kendi kişilik özelliklerine uygun olarak verebilecekleri tepkileri dramatize edin. Her canlandırmadan sonra nedenleri tartışın.
- **Tartışma:** Sinemacı ve artist olma hayalleri kuran Zeynep neden ve nasıl yazarlığı seçti? Bu sorunun yanıtını sınıfça irdeleyin. Bu sorunun yanıtı için, yazarın gerçek yaşam öyküsünden yararlanılabileceği gibi hayali nedenler de üretilebilir.
- **Yazma:** Zeynep Cemali gibi herkes, bir anısını anlatan kısa bir öykü yazsın. İsteyen öğrenciler öykülerini sınıfta okusun. Bakalım, en çok alkışlanan öyküler hangileri olacak?